

Naciji so se umaknili preko reke Roer

Nemci bežijo iz goreče Budimpešte

LONDON, 11. decembra. — Poročila s sovjetske fronte javljajo, da se Nemci nahajajo na begu iz goreče madžarske prestolnice Budimpešte pod viharjem ruskih bomb in topovskih krogel, pustivši za seboj samo toliko četa, kolikor se jih potrebuje za kritje bega.

Kakor izgleda, je padec Budimpešte, največjega prometnega stekališča v južnovzhodni Evropi in trdnjava zadnjega nacističkega satelita, neizogiben, kajti na mesto pritiskajo močnejše ruske armade od treh strani, in hodnik, skozi katerega se je Nemcem mogoče umakniti proti Dunaju, se krči od ure do ure.

Nemci zapuščajo ranjene in vojno opremo

Moskva poroča, da bežeči nacisti puščajo na pozorišču svoje ranjene in ogromne kupe vojaškega materiala, v brezupnem poizkusu, da ubežijo hitro se zapirajočemu žrelu ruskih armad.

Nemci so poslali v boj nekatere svoje najboljše letalske oddelke, ki so se spustili v boj z rusko zračno silo nad natrpanimi železniškimi progami in cestami, vodečimi proti Dunaju, toda poročila iz Moskve pravijo, da so Nemci v tem poizkusu doživeli velike izgube.

Madžarska vlada zbežala na Dunaj

Zgodnejša poročila so javila,

Angleži in Rusi krivi, da vojna še ni končana, trdi ameriški vojaški list

WASHINGTON 11. decembra. — Ameriški popularni vojaški list "The Army and Navy Journal" trdi, da so Angleži in Rusi zadnji čas posvečali toliko pozornosti zadevam v vzhodni in južni Evropi, da se je vojna proti Nemčiji zavlekla preko 7. decembra. Omenjeni list pravi tozadevno v svoji tekoči izdaji:

"Izza invazije Francije se je Rusija bolj zanimala za svojo kampanjo v Baltiku in na Balkanu, da si tam zagarči sigurnost, Velika Britanija pa v Italiji, Grčiji in Albaniji, da zamenja svojo življensko črto v Sredozemlju, kakor pa za ureditve poglavitnih ciljev naših armad, čim hitrejši poraz Nemčije in za koncentracijo vse močnejše sile v ta namen.

"Rezultat tega je bil, da se pričakovane v Washingtonu, da se bo vojna v Evropi končala do tretje obletnice japonskega napada na Pearl Harborju, ni uresničilo."

(Omenjeni list je pred kratkim doživel Rusijo, da ni izpolnila obveznosti, podvzetih v Teheranu, nakar so ga sovjetske publikacije obtožile, da s svojim pisanjem napeljuje vodo na mlin nacističke propagande.)

TRAGEDIJA V GRČIJI SE NADALJUJE

Grška osvobodilna vojska odgovarja na angleške bombe

ATEN, 11. dec. — Krogle grške osvobodilne fronte so danes padale v središče Aten in zanele požare v bližini Ustavne trga, potem ko so angleška bojna letala zopet stopila v akcijo in bombardirala koncentracije osvobodilne vojske, o katerih je bilo poročano, da se zbirajo v predmestju eno miljo od sredine mesta.

Eno poročilo pravi, da bo osvobodilna vojska danes vprizorila masni napad na center Aten, ki je bil danes vsled velikega deževja zadržan.

Britski komandant gen. Scobie je danes poročal, da je bil "zaznamovan znaten napredek luki Pireju," potem pa dostavljala, da je "položaj v splošnem nespremenjen."

Postopanje Velike Britanije ožigosano

NEW YORK, 11. dec. — Dean Alfange, ki je grškega izvora, je večeraj ostro kritiziral postopanje Velike Britanije v Grčiji in predlagal, da Žed. države po posvetovanju z Anglijo in Rusijo naslovita na sedanjo grško vlado ahtevo, da odstopi, nakar naj bi v Grčiji vso civilno oblast vzela v roke komisija Združenih narodov, katere predsednik naj bi bil Amerikaneec.

Mr. Alfange je izjavil: "Ogromna večina grških patrijotov, katere je Mr. Churchill označil za gansterje in komuniste, so svobodoljubni ljudje, ki sovražijo totalitarizem v vseh oblikah. Oni so prepričani, bodisi da imajo prav ali ne, da jim skuša Anglija vsiliti reakcionaren, fašističen režim, proti čemur so se pripravljali boriti s silo. Grško ljudstvo noče biti lutka v rokah niti britske niti moskovske politike. Ona želi samo odločevati o svoji usodi. To pravico si je grško ljudstvo zaslužilo in upa, da bo Amerika gledala, da jim ne bo kratena."

NORWOOD COMMUNITY COUNCIL

Jutri, v sredo, ob 8. uri zvečer se vrši zelo važna seja Norwood Community Council, v prostorih Intercultural knjižnice, na E. 55 St. in St. Clair Ave. Vabi se članstvo te organizacije, uradnike društev in klubov, hišne lastnike, trgovce in prebivalce te okolice, da se seje udeležijo, kajti sedaj se gre za koristi naselbine, in vsak ima priliko podati svoje mnenje.

IZ BOLNISNICE

Iz bolnisnice se je vrnil na svoj dom Mr. Frank Paternoster, stanujoč na 1447 Larchmont Rd. Prestal je težko operacijo na nogi. Zahvaljuje se vsem prijateljem za obiske in darila, ki jih je bil v bolnišnici deležen, in prijatelji ga sedaj lahko obiščejo na domu.

Drakocepstvo zadržuje živež za Jugoslovane

V NEKI ITALIJANSKI LUKI, 6. decembra. — bra. — (Zadržano poročilo britske časniške agencije Reuter) — Spor med zavezniškimi rešilnimi agencijami glede vprašanja, katera agencija da naj ima v rokah pošiljatev pomoči, zadržuje 7.000 tonov živeža in zdravil stradalnim možem, ženskam in otrokom v zapadni Jugoslaviji.

Za nasvet je bil vprašan maršal Tito, ki je z namenom, da se pospeši pošiljatev pomoči, izrazil željo, sprejeti pošiljatev od neke gotove organizacije.

Uradniki neke druge organizacije, ki so se vsled tega smatrali zastopstvenimi, so nato odredili, da se dve ladji, ki sta bili naloženi z živili in zdravili, raztovori. Obenem sta ukazali, da naj se pošlje v Jugoslavijo samo 500 ton blaga.

Tukajšnji rešilni organi smatrajo skrajno tragičnim, da se vsled takega drakocepstva zadržuje pošiljatev enega samega tona živeža, medtem ko na tisoče otrok, in na deset tisoče odraslih ljudi v Jugoslaviji, ki so v zadnjih treh letih doživeli tako ogromne žrtve za zavezniško stvar, umira od lakote.

Kvota za vojne bonde dosežena

Kampanja šestega vojnega posojila v Clevelandu je sicer nekaj časa zastajala, ampak kot vedno, tako se je mesto tudi sedaj prebudilo, ko je prišel čas za to. Na gl. stanju kampanje je M.J.M. Cox večeraj naznanil, da skupne prodaje vojnih bondov znašajo \$231.302.762, oziroma 11 milijonov več kot kvota, ki je bila določena za Cleveland.

Ampak kvota za bonde serije E, ki so namenjene za malega investitorja, še ni izpolnjena. Kvota za bonde te vrste, ki nosijo najvišjo obrestno mero, znaša \$34.704.000, in predno bo cilj dosežen, se mora prodati še za \$16.000.000 bondov te serije.

Kampanja za šesto vojno posojilo se nadaljuje do 16. decembra. Ako še niste kupili bonda v tej kampanji, storite to takoj!

DEMOKRATSKA SEJA

Nocoj, ob 7.30 uri zvečer se vrši letna seja Slovenskega demokratskega kluba, v Euclid, O., v prostorih Slov. društvene doma, na Reher Ave. Člani so prošeni, da se važne seje gotovo udeležijo.

F. D. R. pripravljen imenovati naslednika za Miss Perkins

WASHINGTON, 11. decembra. — Danes se je tukaj zvečelo, da je predsednik Roosevelt pripravljen imenovati novega tajnika delavskega departmanta, ki naj bi zavzel mesto tajnice Frances Perkins, ako sta "American Federation of Labor" in "Congress of Industrial Organization" sposobna zediniti se glede kandidata za ta urad.

Med onimi, ki se jih omenja za to pozicijo, so Daniel J. Tobin, preds. unije voznikov A. F. L., James McGranery, bivši kongresnik iz Philadelphije, in Paul V. McNutt, predsednik zvezne komisije za mobilizacijo vojne delovne moči.

V tej zvezi se tudi poroča, da ima predsednik v mislih reorganizacijo delavskega departmanta, glasom katere bi se pod njegovim okriljem koncentriralo številne delavske agencije, med drugim tudi vladni delavski odbor, ki so sedaj raztresene po mnogih vladnih oddelkih.

Naši fantje-vojaki

Pretekli četrtek je prišel na 30-dnevni dopust iz Panama, Sgt. Anton W. Strumbel, sin Mr. in Mrs. Anton Strumbel, iz Huntmere Ave. To je njegov prvi dopust po dveh letih službe prekomorja. Prijatelji ga lahko obiščejo na domu.

Na dopust je prišel za 30 dni Pvt. John Horvat, in sicer k svoji sestri Mrs. John Gornik, 503 E. 120 St. Prišel je z Pacifica, kjer se je nahajal 28 mesecev. Ranjen je bil v bitki dvakrat, ter je prejel odlikovanje Modrega srca, "Combat Infantryman Badge" in dvoje drugih odlikovanj. Znanci in prijatelji ga lahko obiščejo na omenjenem naslovu.

Pvt. Stanley Pagon, sin Mrs. Rozi Pagon, 1053 E. 67 St., in soproj Mimi, rojene Gliha, z Bonna Avenue, je prišel iz bolnišnice v Angliji, domov na 30-dnevni dopust. K vojakom je bil poklican v decembru 1943. preko morja pa je bil poslan prošlega maja. Dne 19. julija je bila žena obveščena, da je med pogrešanima, pozneje pa je od njega samega dobila sporočilo, da je bil v Franciji ranjen in premeščen v bolnišnico v Anglijo. Prejel je odlikovanje Modrega srca. Po svojem dopustu se bo vrnil v Fletcher General vojaško bolnišnico v svrhu zdravljenja.

BOLEZEN

Mr. Jack Brgoč, p. d. Kotnik, se nahaja na svojem domu, 10318 Reno Ave., pod zdravniško oskrbo. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo, mi mu pa želimo skorajšnje okrevanje!

AMERIKANCI VPRIZORILI SILE NAPAD NA ŽELEZNICE V ZALEDJU

Z AMERIŠKO PRVO ARMADO V NEMČIJI, 11. decembra. — Večji del nemških sil se je danes umaknil vzhodno preko reke Roer, medtem ko čete ameriške prve armade pritiskajo nanje na celi črti. Poročila s fronte pravijo, da nemške sile vodijo le akcijo, ki je potrebna za kritje pri umiku.

PARIZ, 11. decembra. — Ameriške oklopne sile so se danes borile na 10 milj dolgi fronti preko blatne planjave pred Kolinom in so napredovale dve milj ali manj proti mestu Dueren, na katerem sloni glavni tečaj nemške zimske obrambne črte ob reki Roer.

Tanki in infanterija prve armade so obnovili svoj napor za zdrobitev nemških sil na zapadnem bregu Roera ter zavzeli trg Ecgts, manj kot dve milj od Duerena ter 17 milj v notranjosti Nemčije.

Prodiranje proti Reni

Ameriška tretja in sedma armada na južnem koncu fronte sta ob istem času sekali naprej proti centralnemu vходу v Porenje in se zarivali čedalje globlje v Siegfriedovo črto v bogati Saarski dolini.

Neki nemški frontni poročevalec je glasom berlinskega radija poročal, da sta zadnji dve ameriški armadi vrgli 16 divizij—okrog 240.000 mož—v poizkusu, da prebijeta nemški obrambni zid pred Reno na 80 milj dolgi fronti

1.600 ameriških bombnikov razbija komunikacije

LONDON, 11. dec. — Silna ameriška zračna sila, broječa več kot 1.600 težkih bombnikov in 800 bojnih letal, je danes udarila vitalne točke na nemških progah, ki držijo na zapadno fronto, britski bombniki pa so se pridružili zračni ofenzivi z napadom na tovarne kolodvorov in oljne rafinerije v industrijskem Ruhru.

Napad na nemške vitalne linije, vodeče v zaledje fronte, je vprizorila največja sila letališč trdnjav, Liberator bombnikov in bojnih letal, ki jih je 8. zračna sila še kdaj prej poslala proti nacijem.

Ameriška zračna sila je osredotočila naskok na železniške kolodvore v Frankfurtu in druge bližnje točke, med katerimi sta bila tudi Hanau in Giessen.

PEVSKI ZBOR "ZARJA"

Pevci in pevke soc. pev. zbora "Zarja" so prošeni, da se snidejo ob 8. uri nocoj, v prostorih kluba in Zarje v starem poslopju SND, odkoder se skupaj podajo zapeti nagrobno v zadnje slovo pokojnemu Jakob Tanceku, čigar truplo se nahaja v Zeletovem pogrebem zavodu, 6502 St. Clair Ave.

NA OPERACIJI

V Glenville bolnišnici, kjer se je podvrgel operaciji, se nahaja Mr. Charles Kikel, z Schaeffer Ave. Njegova soproga Frances je hči poznane družine Mr. in Mrs. Louis Spehek, 1120 E. 67 St. Prijatelji ga lahko obiščejo, mi mu pa želimo, da bi čimprej okrev!

LETNA SEJA

Nocoj, točno ob 7. uri se vrši glavna letna seja podr. št. 18 Slovenske ženske zveze, vnavadnih prostorih. Vse članice so prošene, da se iste gotovo udeležijo.

Novi grobovi

JUSTINE CERMELJ

Po dolgi bolezni je preminila v St. Alexis bolnišnici Justine Cermelj, rojena Merkel, stara 47 let. Stanovala je na 3593 Independence Rd. Doma je bila iz vasi Male Zablje, fara sv. Križ na Primorskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 31. leti. Bila je članica društva št. 406 SNPJ. Zapušča soproga Johna, in mater, v starem kraju pa tri brate in tri sestre. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 1. uri popoldne iz Louis L. Perfolia pogrebnega zavoda, 9116 Union Ave., na Highland Park pokopališče.

ROSE JURASIC

Po eno-tedenski bolezni je v ponedeljek, ob 8. uri zvečer umrla Rose Jurasic, rojena Kaurič, rodom Hrvatice, stanujoča na 2911 E. 37 St. Dočakala je 80. leto starosti. Bila je članica društva sv. Rešnjega Teleasa. Zapušča hčer Mary Verkich, sina Johna, vnuke in vnučkinje ter nečakinjo Mary Klanac. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 8:30 uri zjutraj iz Louis L. Perfolia pogrebnega zavoda, ter ob 9. uri v cerkev sv. Lovrenca in nato na Calvary pokopališče.

JOHN KOČAN

Po mučni bolezni je v nedeljo večer umrl na svojem domu v Warren, Ohio, John Kocjan, doma iz Dolenjskega. Bil je član SNPJ. V Warrenu zapušča soprogo Antonijo in hčer Frances. Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti v sredo ob 2. uri popoldne.

SINEČEK UMRL

Snoči je nagloma podlegel nalezljivi bolezni Lawrence Elmer Bolge, štiri in pol leta star sineček Pvt. Lawrence in Anna Bolge, 14504 Sylvia Ave. Dekliško ime matere je bilo Skoppec. Bil je član mladinskega oddelka društva V boj št. 53 SNPJ. Pogreb se bo vršil danes popoldne pod vodstvom August F. Svetek na Lakeview pokopališče.

POGREB

Dodatno k poročilu o smrti Rose Zgonc, se poroča, da je bila pokojnica članica društva Cvetoči Noble št. 450 SNPJ., podr. št. 32 SZZ. in Slov. demokratskega kluba v Euclidu. Rojena je bila v Ely, Minn. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 8.15 uri zjutraj iz August F. Svetek pogrebnega zavoda, 478 E. 152 St., v cerkev sv. Kristine in nato na Calvary pokopališče.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Constantine Poulos:

POROČILO IZ GRŠKE

Posébni poročevalec Overseas News časniške agencije je prisostvoval kot očevidec nekaterim dogodkom zadnjih dni v Atenah in pošilja dne 5. t. m. naslednje opombe, ki so bile nekaj dni zadržane. Komentar k tej sliki bi bil odveč.

Ameriški tovorni avtomobili s svojimi hladnimi belimi zvezdami se vale skozi atenske ulice, polne angleških vojakov v polni oprehi, s čeladami na glavi, na potu proti delavskim naseljem v bližini pirejske luke. Za njimi vlečejo ameriški jeep-i težke havbice. Tudi angleški oklopni vozovi se pomikajo v isti smeri in z njimi gredo strašni Sherman tanki ameriškega proizvajalca.

Pripetilo se je natančno tako kot so si bili izračunali grški fašisti. Britanske čete in britansko orožje služi zdaj proti grškim patriotom, katerih mnenje se ne krije z mnenjem britanskega ambasadorja na Grškem, ali z mnenjem grškega kralja in njegovih fašističnih pristašev.

Eden prejšnjih grških ministrov mi je dejal naslednje: "Velika Britanija bo morala to drago plačati. Grki so ponosen narod. Ta bahava procesija tankov, o katerih vemo, da jih je zgradila Amerika, so prišli sem v našo deželo šele dolgo po tem, ko so bili vsi Nemci že pregnani iz naše dežele. Grški narod tega ne bo požrl. Ne glede na to da-li so desničarji ali levičarji. Grki so v pretežni večini proti tujemu vmešavanju. V naši zgodovini je mnogo dokazov za to. Toda danes bomo še bolj grenko in trpko občutili kot v prejšnjih časih. Smatramo, da smo zavezniki, ne pa sovražniki. A danes so angleške strojnice obrnjene proti nam in britski tanki se vale proti našim demonstrantom, prav kot so to delali nemški tanki..."

Angleški prestiž je padel. Padel je, ker so Angleži samovoljno—v popolnem podcenjevanju sile pokreta EAM, grške narodno-osvobodilne fronte—začeli vsiljevati svoje ideje glede čisto grških, strogo domačih in notranjih zadev. Angleški poslanik Leeper dela v Atenah isto, kar je delal v Kairu. Nered sprejema ameriške poročevalce, ker mu je mogoče... "govoriti bolj svobodno korespondentom angleškega imperija..." On pravi, da je EAM samo... "mala tolpa neumnih komunistov..." Papandreou je ponudil, da odstopi in prepusti liberalcem nalogo, da organizirajo novo vlado. Themistocles Sophoulis, starosta liberalne stranke, se je bil že začel pogajati z onimi levičarskimi ministri, ki so bili podali svojo demisijo, a je moral nehati, ker ga je Leeper informiral, da bo angleška vlada podpirala Papandreou-a, češ, da je "najbolj zmožen..."

Soproulis je odnehal, toda naznanil je obenem, da bo izstopil iz vlade z vsemi člani liberalne stranke. Leeper je na to odgovoril, da tega ne sme storiti, ker bi to napravilo v Londonu slab vtis. Pravijo, da mu je Sophoulis odgovoril naslednje: "Priatelj sem sicer Anglije in Angležev, nisem pa suženj..."

Angleški general Scobie je dal nabiti na zidove v segó tako stopnjo, da morajo Grki, ki so prestali osem let pehla, računati zdaj s civilno vojno. Ne glede na to, kakšen bo izid te borbe, jasno je, da bodo izgubili Angleži vse ono prijateljstvo, katero so uživali med Grki od leta 1821.

Angleški general Scobie je dal nabiti na zidovi v Atenah proklamacijo, pod katero so Grki napisali nemške besede: "Feld Komandant."

ODGOVORITE NA VPRAŠANJA

Odbor "City Planing Commission", ki dela načrte na ozemlju pogorišča in okolice, želi da bi vsi ljudje, ki se zanimajo za to okolico odgovorili na spodnja vprašanja.

Ta odbor, ki dela načrte, ne more vedeti misli ljudi, razven da se ljudje sami izrazijo koliko da je pripravljenih, ali kupiti, ali zidati, ali priti stanovati, če se to okrožje ali okolico prevred v udobna stanovanja. Šele potem, ko bodo ljudje odgovorili, bodo komisarji načrte naredili, ker drugače bi bilo delo nepotrebno.

Se tole: Mogoče je več ljudi, ki bi radi imeli več industrije in manj stanovanj, v takem oziru bi bili načrti seveda drugačni. Zato je nujno, da vsi ljudje, ki se zanimajo za to okolico odgovore. S tem bo potem rešeno to vprašanje, na katerega se bodo ozirali tudi uradniki te komisije in končno tudi mestna zbornica. Vprašanja:

How many families would want to live in new homes in the disaster area? (Koliko družin bi hotelo stanovati v novih hišah v pogorelem okraju?)

The City Planing Commission has not yet made its recommendations on the rebuilding of the disaster area, because it has not yet received enough information. The question is should there be less industry and more area for homes than before the fire? Or should there be more industry and less area for homes? (Mestna komisija ne more priporočiti kako naj se gradi v pogorelem okraju, zato ker nima dovolj informacij—nasvetov, in prošnj. Komisija ne ve, če bi ljudje imeli raje v načrtu več industrije, ali več domov. Mogoče so ljudje različnega mnenja. Le v odgovorih bi se dalo spoznati želje ljudi.)

It would not be practical to plan for more industry, unless industry needs the space. It

would also not be practical to plan for more homes, unless people want to live in this area. Up to now, only a small number of families have said that they want new homes in the burnt out district.

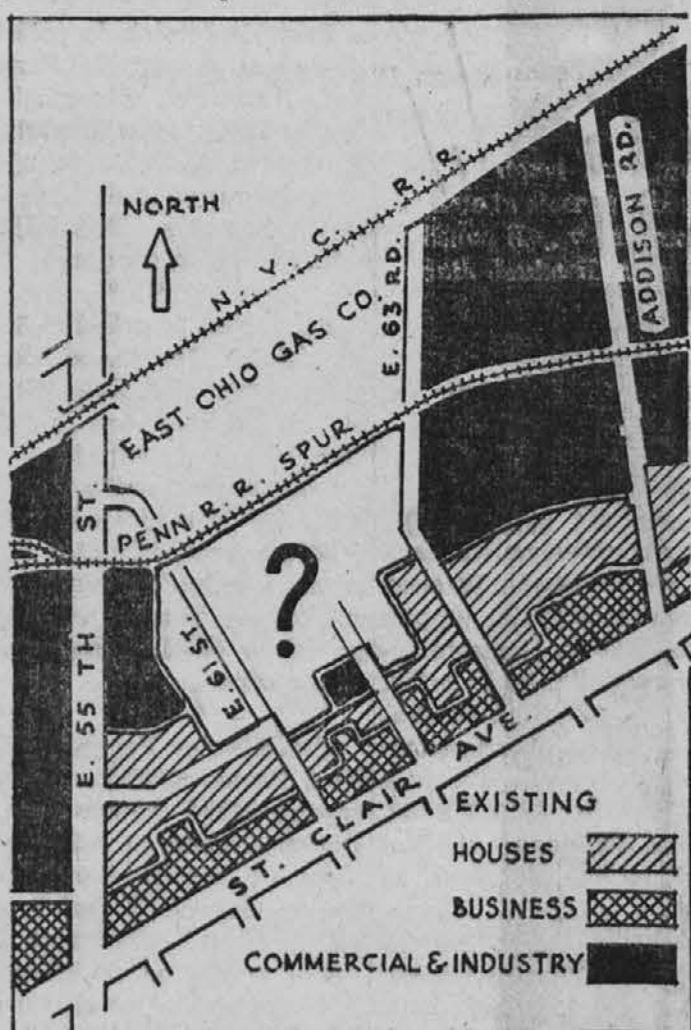
(Ne bi bilo praktično delati načrte, da bi bilo več industrije, če industrije ne rabijo več prostora. Ravno tako ne bi bilo praktično delati načrte za hiše, če ne bi ljudje hoteli iste kupiti ali iti stanovati v nje. Do sedaj je še mali odstotek prijavljenih, da bi prišli stanovat na pogorelo ozemlje.)

Several plans are still being considered. One is shown in the illustration, in which new homes might be built in the burnt out area south of the Pennsylvania Railroad Spur between East 61st and 63rd St. These homes would cost considerably more either to own or to rent, than the older houses that were destroyed.

(Več načrtov je bilo pripravljenih in že pokazanih, eden izmed njih se vidi tudi v naslednji sliki, kjer bi se moglo zgraditi hiše na pogorišču južno od Pennsylvania železnice med E. 61 in E. 63 St. Stroški za lastnike kot za najemnike teh novih domov bi bili znatno večji kot pa za bivše hiše, ki so bile uničene.)

If this plan were followed, would you buy or rent one of the new homes, to live in permanently? If you would, please fill out the blank below, and mail it to the City Planing Commission, 519 City Hall, Cleveland, 14, Ohio.

(Ako bi bil zgorajšnji načrt upljan, ali bi vi kot prebivalec mesta (ne samo kot pogorelec, bilo da ste kdorkoli ali kjerkoli) hoteli kupiti ali najeti hišo v tej okolici? Če bi hoteli, ali bi spolnili listek spodaj in ga vrnili na mestno komisijo na spodnji naslov, 519 City Hall, Cleveland, 14, Ohio.

If the burnt area south of the Pennsylvania Railroad Spur is rebuilt with new houses, I will want to buy & live there.

(Če je v pogorelem okraju južno od železnice ponovno zgrajeno kaj hiš, bi jaz bil pripravljen isto kupiti ali pa iti stanovati kot najemnik.)

Jaz bi jo kupil in v njej stanoval ☐
I will want to rent and live there (Jaz bi hotel najeti in stanovati, ☐

Ime

Naslov

This does not commit you, it is just an expression of intent and will be kept confidential.

Za ta podpis ni nihče oblihan, želi se le izvedeti za želje in mnenja.

Clip and mail to the City Planing Commission, 519 City Hall, Cleveland, 14, Ohio. — Izrežite ta kupon in ga pošljite na zgornji naslov.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Še polmilijonski fond!

Detroit, Mich. — Ko sem sugestiral, da zberemo v šestih mesecih polmilijonski fond na čast Adamiču, sem računl, da je med 250 tisoč rojaki naseljenih v Združenih državah Amerike pet tisoč, ki se čutijo srečne, da so izbegli strahoviti nesreči, ki je zadela njih rojstno domovino in še nosijo v svojih srcih spomine otroške, fantovske in dekleške dobe, ljubezen do svojega naroda in lepe slovenske besede. Našli so zavetje, zaslužek in kruh v novi domovini Ameriki in se gospodarsko toliko opomogli, da bi stotak, ki bi ga poklonili svojemu pod kruto okupacijo prežvelemu narodu lahko pogrešali. Nasitili, oblekli in prihranili bi pri življenju mnoge, ki bi brez hitre pomoči od svojih srečnih rojakov iz Amerike od vsega hudega pomrli.

Upal sem, da bo sugestija dobila vso moralno podporo v našem časopisju in v dejanju posameznikov. Na žalost, kolikor mi je do sedaj znano, ko to pišem, so podpirali idejo s stotaki: sedem iz Detroita, eden iz Chicago, šest iz Clevelanda (omeñjam samo posameznike in družine) ter rojak Felix Strumbelj s stotakom in zanimivim dopisom v Enakopravnosti in Prosveti. Najlepša hvala Ti, rojak Strumbelj dobro si jim povedal.

Ni dvoma, da bo barbarski Nemec izgnan iz Jugoslavije še to leto, če ne pride preje do poloma v Hitlerjevem rajhu, kot je prišlo v Mussolinijevi Italiji, kjer so se čez noč razkadile sanje o obnovi mogočnega rimskega cesarstva, Lahi pa postali iz bombastičnih junakov, žalostne človeške kreature in klečeplazci.

V hriboviti Sloveniji se bodo vršili strašni boji in bo porušeno še to, kar je ostalo celega v skor štiri-letni okupaciji modernih Hunov, ki so uporabljali najgroznejša sredstva, da bi ukrotili Slovence in jih spremenili v ponižne sužnje. Mesta, trgi in vasi, vse bo treba zgraditi na novo. To bi ne zmozel brez zunanje pomoči niti bogat narod, ki se je svobodno razvijal gospodarsko in kulturno pred to vojno. Slovenci pa, odkar so s pomočjo germanskega meča postali kristjani, so bili gospodarsko in duševno podložni civilnim in cerkvenim roparskim vitezom.

Po revolucionarnem letu 1848 je pa zajahal Slovence rimski politični klerikalizem z vero, si osvoji šolo in vse, kar bi ljudstvu čistilo pojme. Narodno gospodarstvo, kolikor ne bi služilo njemu, je sprečeval. Svobodne gospodarske, socialne in kulturne organizacije, ki so jih, kljub zagrizenemu nasprotstvu cerkve ustavili napredni delavci in kmetje v Sloveniji, je po proglasu diktature v Jugoslaviji, vladajoča klerofašistična klika zatrla, ali jih pa podredila svoji oblasti.

Po navali nemških, laških in madžarskih roparskih druhal na Jugoslavijo in po prvi svetovni vojni okrnjeno Slovenijo, smo bili mnogi, čeravno nismo priznali, v bojazni, da bo mali slovenski narod, ki se ga je stoletja učilo, da je vsaka oblast, tudi slaba, naredba božanstva in da je vse, kar se dogodi, božja volja izginil. Nauku, da je vsak odpor proti oblasti, odpor proti samemu vsegačnemu Bogu, je narod klonil. Udano je sprejel suženstvo in bič, po zapovedi svojega najvišjega pastirja; padel na kolena pred Hitlerjem, Mussolinijem in Hortijem, katere je sam namestnik božji na zemlji blagoslovil in jih proglasil, od Boga poslano zatiralce brezbožnega socializma in komunizma,

ter varuhe in branitelje civilizacije in vere.

Toda čudno! Narodič, tlačén, raznarodovan stoletja, obsojen v smrt, križan, pokopan pod ruševinami svojih bornih domov, je ustal, se uprl najstrašnejši vojni mašini, pred katero se je tresel ves civiliziran svet. Sili, ki je strla Poljsko, Francijo, dve najbolj oboroženi vojaški sili v Evropi, zasedla vse skandinavske dežele v nekoliko dneh, se je uprl. Zavrgel je svoje lažnjive in sebične narodne voditelje, izbral druge, hrabre in poštene iz svoje srede, se vrgel z golimi rokami, na do zob oboroženega napadalca, mu iztrgal orožje iz rok in ga z njim pobijal. Svet je pričel pisati o Slovincih, se čutil njihovi neustrašenosti in brezmejni hrabrosti. Nam slovenskim naseljencom je začelo pojmati malodušje in rasti ponos na narod, katerega del smo.

Ni verjetno, da so se še našli patri, bankirji, pogrebniški in svetovni novinarji "Klukci" (po Prosveti) slovenskega rodu, ki so širili v Rimu in Berlinu fabricirane vesti sankcionirane v Vatikanu jim poslale kot so rekli iz Slovenije po direktnem kablju v svetovno znan slovenski dnevnik, o krvoločnih komunističnih banditih, narodnimi izmečki, ki ropajo in more duhovnike in verne slovensko ljudstvo. Ta družal izziva Nemce in Lahe, ki hočejo uvesti samo mir in red ter njihovo visoko kulturo.

Govore o združenju vseh političnih strank v Sloveniji, še socialistično so dodali za boj proti tem komunističnim zločincem, ki hočejo odpraviti vero in Slovenijo prodati groznemu Stalinu, da bo podrl vse cerkve in sežidal na njih mesto šole. Zaprl bo vse klostre, menihe in nune pa spodil na koristno delo. (Strahota.)

Pisali so tudi brošure v slovensčini in angleščini, risali v njih Adamiča za nevernega komunista in brezverca. Poslali so te brošure vsem svojim društvom, vsem katoliškim institucijam, gotovo tudi vseh vrst reakcionarjem in sovražnikom Slovanov. Najbrže je še Gerald L. K. Smith dobil eno. Še celo senatorju Diesu so ga zatožili, da je Adamič nevaren ameriški konstituciji itd, itd. Poslali so zastopnike, 300 tisoč ameriških Slovencev (sigurno so dodali vse mrtve, da so jih toliko nasteli) deputacijo v Washington in opozorili vladne organe o slovenskem ameriškem narodnem svetu in Združenem odboru južnoslovenskih Amerikancev, ki jim načelujeta komunista Adamič in Kristan. Poudarjali so, da sta agenciji tuje države in ne registrirane kot take in da je večina ameriških Slovencev (300 tisoč seveda) tema organizacijama nasprotna. Za odgovor je ta častna deputacija dobila, da je washingtonska vojaška uprava dala pretiskati Adamičovo knjigo "Native's Return" v 250 tisoč izvodih za ameriške vojake.

Vse vesti ameriških, britanskih in iz nevtralnih držav poročevalcev, ameriških in angleških vojaških pobočnikov (opazovalcev), ki so se osebno prepričali o razmerah v okupirani Sloveniji, postavljajo na laž poročila častitih gospodov, ki bi radi z lažmi upravičili svojo ogabno izdajniško sodelovanje z Hitlerjevimi gestapovci, krvniki svojega naroda.

Priče so jasne, da so naši ameriški "klukci" v svojem sovražstvu do osvobodilnega gibanja v Jugoslaviji še posebno v Sloveniji in v denuncianstvu poštenih in požrtvovalnih mož, ki tvegajo svoj čas, denar in tudi svoje zdravje v pomoč svojemu narodu.

du; doživeli so blamažo, tako veliko, da če bi imeli le trohico poštenja in človeškega dostojanstva, bi priznali, da so se nesramno lagali, ali pa odkrito povedali, da so bili žrtve spletkarij visokih cerkvenih dostojanstvenikov v Vatikanu in Ljubljani.

Če bi si "Klukci" vzeli za vzgled Snoja, dr. Kuharja in Izidor Cankarja, ki so obsodili izjave cerkve v Sloveniji, bi se pozabilo vse, kar so s svojimi intrigami in kriminalnem obrekovanju vodilnih mož SANSa in ZOJSA, storili škode pomožni akciji in bednim v Sloveniji in Jugoslaviji. Sli bi složno na pomožno delo in narod v domovini. Mesto da bi jih klet, bi jim bil hvaležen za vedno.

Bili so narodni izrodki, ki so pomagali germanskim in romanskim mogotcem tlačiti in raznarodovati svoj narod toda tak sramoten pečat izdajstva kot sedaj pa Slovenci v vsaj svoji tisočletni polletni zgodovini niso doživeli. Ne le vsak Slovenec in Slovenka, tudi vsak pošten katolik, bi moral z gnusom obsoditi in pljuniti na take zločinske narodne izdajalce.

Kaj pa naši ameriški domovinci? Klerikalci so rekli, da niso. Sram jih je blamaže, bi človek misli, kot praktični katoliki čani se kesajo. Toda nič tega niso storili. Nadaljujejo s svojim razdiralnim delom, ne vedoč, da koljejo Slovence katoličane. Spravili so se na SANS in so ga že ubili. Živi pa še Adamič, Kristan in Kuhei. Sicer jih ne imenujejo po imenih. Spozna pa vsak lahko, če nima otrobov v glavi, da se na te cilja in se jim podtika raketirstvo, da so zafučkali denar, ki so ga pošteni delavci prispevali v SANSovo blagajno. Sedaj bi pa še radi oigabili čuvarje sklada JPO-SS, da bi zafučkali še tega in kadili debele cigare. Res škoda, da bi prišel komunistom v roke. Mislijo li ga uporabiti v pomoč pred ljudskim srdom pobešnim organizatorjem in voditeljem domobrancev.

Uboga, zavedena para (domobranci), bi pa seveda bila prepuščena božji volji. Tudi tu so prijatelji slovenskih kvizlingov doživeli blamažo. Rojaki in rojakinje, ki so prispevali v sklad JPO-SS in v vse druge religiozne sklade pa hočejo, da se nakupi za ljudi, ki so se borili v vrstah osvobodilne armade. Da naj se onim, ki niso hoteli biti orodje domačih izdajalcev in sužnjih okupatorjev in so raje živeli v duplinah, v razrušenih in požganih domovih. S trdno vero v narodovo vstajenje, pritrjavali so grizljaj od svojih ust, ter ga dali junaškim borcem za svojo in njihovo svobodo. Tudi oni, ko so bili razlasteni in razgnani po vsej Evropi največ v juž. Srbiji, so potrebni vsega, kar bo jugosl. ladja odpeljala. Za delitev bo skrbelo antifašistična uprava, kateri vsak pošten človek zaupa.

Ze sedaj, ko Slovenija ni osvobodena, razen krajev, zasedenih po partizanskih vojski, izhajajo narodne novine v nad 60 tisoč izvodih. Zadnji čas tudi nekateri ameriški slovenski listi najdejo pota tja. Narod je tam dobro poučen, kdo mu je prijatelj. Delovanje SANSa in ZOJSA jim je dobro znano. Sam Tito se zahvaljuje o d b o r n i k o m za vsestransko podporo borbeni Jugoslaviji.

Združeni odbor namerava prirediti knjigo z vsemi znanimi imeni darovalcev in jo priložiti prvi ladji. Lahko si predstavljate radovednost ljudi, ki so bili odrezani od Amerike skoro 4 leta, poslušati fašistično propagando o revolucijah, sabotažah, gladu in pobojih po ameriških (Dalje na 3. strani)

LEPI STRIČEK

BEL-AMI

Francoski spisal — GUY DE MAUPASSANT

Prevel — OTON ŽUPANČIČ

(Nadaljevanje)

"Stanovanje ni prilično za to gro."

On je oporekel: "To je meni vseeno. Jaz se igram povsod. Ala, vjemite me." — In stekel je okrog mize ter jo vzpodbujal, naj ga lovi, dočim je stopala ona za njim, smehljaje se ves čas z nekako vpludno prijetljivostjo, ter iztegnila parir rok za njim, ni se pa hotel spuštiti v pravi tek.

On se je vstavljal, je počel, in kadar se mu je približeval, se s svojimi drobnimi obnavljajočimi se koraki, se je pognal kvišku, kakor hudiček iz klate, potem pa zletel skokoma nad ruge konec salona. Njegov je zdelo to zabavno, nazadnje se je od srca smejala, in ko je razvnela, je začela hitreje stopicati za njim, z radostnimi plahimi vzkliki, kakor je mihala, da ga zagrabi. On je prenikal stole, ji zastavljal z njimi pot, jo silil, da je morala krožiti pet minut okrog enega mamega, potem je pustil tiste in prijel drugega. Laurina je sedaj tekala, se je docela udala tej novi igri in, roznata na lice, se je zaganjala s skočno prožnostjo razigranega otroka za njim, kadar ji je ušel, jo prekanil ali ji nastavljal kakor mest.

Kar nenadoma, ravno ko je mislila, da ga zatme, jo je vjel svoje roke, jo dvignil pod stop in je zaklical: "Mame!"

Deklica je v sami radosti kotalila z nogami, da bi se oprostila, in se je iz vsega srca smejala.

Gospa de Marelle je stopila v sobo in je osepnila: "Poglej jo, Laurino... Laurina se i... Vi ste pa res čarovnik, gospod."

Postavil je dekletce na tla, objubil materi roko, in sedel so med njiju. Hotela sta smejljati; a Laurina, po navadno tako tiha, je v svoji razigranosti venomer čebrijala, da jo bilo treba poslati v njeno sobo.

Ubogala je brez ugovora, a objamami v očeh.

Brž da sta bila sama, je gospa de Marelle tiše govorila: "Veste, da imam velik načrt, in sem mislila na vas. Poglejte, ker diniram vsak teden pri investicijah, jim vračujem do časa do časa v kakem restor... Jaz pa ne vabim rada ljudi k sebi, nisem vdarjena na to, sploh ne razumem govorjenja prav nič, — o ku... mi se ne sanje ne, niti... daleč. Jaz živim rada brez... in tako jih pogostim sem... v restoranu, pa to ni nič... in mi nas je samo tro... in moji znanci tudi niso prav... njihovi vseh. To vam pripo... zato, da bi vam raz... malo nenavadno povabi... Saj razumete, kaj ne, po... vas za v soboto v kavar... Riche, ob pol osmih. Saj vam... znana?"

Z veseljem je povabilo sprejemati, vse skupaj nas bo samo... lepa zaključna druž... Take majhne veselice so... zabavne nam ženam, ki jih... vamo vajene."

Na sebi je imela obleko z... kostanjeve barve, ki ji je... vajoče in kometno oblikova... život, boke, nedra in roke; in... bil skoraj v zadregi, ki ji... pravega vzroka, nad ne... te skrbne in tenko... elegancie z očito... stanovanje,

Vse, kar je odevalo njeno te-

lo, vse kar se je dotikalo neposredno in naravnost njene polti, je bilo nežno in fino, kar pa jo je obkrožalo, to je ni več zanimalo.

Odšel je od nje, kakor ondan, z občutkom njene vedne pričujočnosti v neke vrste halucinaciji svojih čutov. In z vse večjo nestrpnostjo je pričakoval soboto.

Zopet si je moral izposoditi frak, kajti še vedno ni utrpel toliko, da bi si bil kupil salonsko obleko. Prvi je prišel na določeno mesto, nekaj minut pred dogovorjeno uro.

Pokazali so mu v prvo nadstropje in ga peljali v majhen, rdeče opet salon, čigar edino okno je gledalo na bulvar.

Stiriglasta miza, pripravljena za štiri osebe, je bila pogrnjena z belim prtom, tako bleščečim, kakor da je lakiran; in kozarci, srebrnina, ogrevala za skledje so veselo poblesketavala pod plameni dvanaestih sveč, ki sta jih nosila dva visoka kan-

delabra.

(Dalje prihodnje)

Še polmilijonski fond!

(Nadaljevanje z 2. strani)

industrijskih mestih. S kakšnim zanimanjem bodo iskali imena svojcev, sosedov in znancev. Mnogi bodo žarečih lic vzkliknili: "To je pa moj stric, teta, brat, sestra ali celo oče. Ne bo samo dokaz, da so živi in zdravi, povedano jim bo tudi, da niso pozabili na svojece in na svoj narod."

Sorodniki in sosedji bodo iskali med imeni tudi one rojake in rojakinje, kateri so zadnja leta obiskali staro domovino, se več ali manj izkazovali gospodarsko dobro stoječe, nekateri tudi zelo pretiravali svoje bogastvo v Ameriki in s tem ubijali voljo sorodnikom in sosedom do dela in smotrnega gospodarstva. Če jih ne bo v seznamu, bodo smatrani za mrtve ali pa za navadne napuhnjence in velike bahače.

Ne gre se zato, da bi kdo iskal slavo če si dal stotak ali več. Dokazal bi, da se zanima in ve, da je v Jugoslaviji kot Sloveniji strašna beda in moramo ameriški Jugoslavlani, če smo ljudje, ublažiti gorje. V Sloveniji so posledice okupacije grozne, kar trije rokomavih so jo napadli, rušili in požigali od treh strani in kot sestradani volkovi izglo-

dali ubogo paro do kosti. Poleg so pa še domače blagoslovljene hijene pristopile in povečale nepopisne strahote.

Slovenski naseljenci v Ameriki smo v splošnem revni in če bi vse dali, kar imamo, bi bilo malo. Zato moramo čim več mogoče objasniti tudi našim sosedom druge narodnosti gorje in potrebe v stari domovini in vzbuditi v njih čut usmiljenja, saj bodo s zanimanjem poslušali, kar še ne vedo o junakih, ki jim ga ni para in so sedaj v skrajni bedi in radi bodo oni k naši pomoči kaj dodali. Menda nas ni več sram, da smo Slovenci, kot nekateri, ki bi bili, še ne davno najrajši pristni Germani.

Priznati moramo če smo poštenji, da sedaj, še posebno med to vojno, je več, kot pet tisoč rojakov, pa naj bodo industrijski delavci, rokodelci, rudarji, trgovci, gostilničarji, farmarji ali navadni delavci, stari ali mladi, ki bi stotak ali več lažje vztrpeli kot kdaj prej, lažje kot v času Hooverove administracije PET CENTOV. Na to sem mislil, ko sem pisal prvi dopis v tem oziru.

Pa naj kdo oporeka, če se mu zdi, da sem se motil!

Jože Menton.

Lastuite delež v Ameriki

Če bo vaša zastava padla, boste vi zgubili svobodo. Vi lahko ohranite to svobodo s tem, da DANES kupite "War Savings" znamke. Posodite stricu Samu desetico in pomagajte, da bo zastava svobode še naprej vihrala. Lastujate delež v Ameriki!

"WAR SAVINGS" znamke dobite na bankih ali poštne uradu.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Urednikova pošta

Prošnja ujetnika

Fayetteville, N. C. — Dragi bratje Slovenci! Oprostite, ker vas nadlegujem s tem pisanjem.

V začetku najlepše pozdravljam vse Slovence v Zedinjenih državah. Jaz sem Slovenec, star 22 let in se nahajam v Ameriki že leto in pol kot vojni ujetnik. Doma sem blizu Postojne, moja mati je doma iz Ljubljane.

Nahajam se v North Carolini kot vojni ujetnik. Dragi Slovenci, imam prošnjo do vas. Jaz sem dober igralec na harmoniko in prosim vas, če bi mi poslali harmoniko. Nič zato, če je stara. Rad bi zopet igral, da ne bom pozabil. Odkar sem v tej deželi že poizvedujem za naslove Slovencev, toda šele sedaj sem dobil v roke slovenski časopis. Ko sem ga čital, so mi privrele solze v oči, kajti že dolgo nisem čital slovenščine.

V upanju, da ne boste zavrgli moje prošnje, se vam že vnaprej zahvaljujem in vas lepo pozdravljam. Moj naslov je: Miroslav Candek, 25th Italian Ord. H.A.M. Co., Fort Bragg, Fayetteville, N. C.

Naznanilo in Zahvala

V globoki žalosti, z največjo bolečino v srcu, naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je v zvesti službi za domovino žrtvoval svoje življenje najin prisrčno ljubljeni in nikdar pozabljeni sin

Pfc. Edward Kuznik

ki je nekje v Nemčiji podlegel sovražni krogli, ki ga je tako nevarno ranila, da je še isti dan, 6. oktobra 1944, umrl v najlepši mladeniški dobi, star šele 21 let.

Rojen je bil v Forest City, Pa. dne 17. junija 1923 in se nahajal v boju za svobodo preko oceana od junija me seca tega leta.

V blag spomin pokojnemu je bil a opravljena sv. maša v cerkvi sv. Vida dne 8. novembra 1944.

Najprisrčnejše se želiva zahvaliti Msgr. Rt. Rev. B. J. Ponikvarju za opravljeno slovesno sv. mašo in za ganljive cerkvene obrede. Enako tudi izrekava najino prisrčno zahvalo Rev. Andrew Andreju, Rev. Francis Baragi, kakor tudi častitlim gospodom profesorjem iz John Carroll univerze, Rev. Thomas Donnelly, Rev. E. J. McCoe in Rev. Joseph Kieferju za asistenco pri sv. maši. Iskreno in srčno lepo se zahvaljujeva organistu Peter Srnovrniku in šolski mladini za lepo in ganljivo petje pri sv. maši. Globoko hvaležna se želiva zahvaliti vsem, ki ste v blag spomin najinega nadvse ljubljene sina v tako velikem številu darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mirni pokoj njegove blage duše.

V hvaležno dolžnost si štejeva zahvaliti Rev. Andrew Andreju in Rev. Francis Baragi, ki sta prihitela na dom naju tolažiti že v prvi uri, ko sva bila odveščena o smrti sina.

Iz dna srca izrekava hvaležno zahvalo vodstvu John Carroll univerze za darovane sv. maše, kakor tudi za tako lepa in tolažbe polna pisma v najini tako bridki uri žalosti.

Srčna hvala in Bog plačaj vsem s sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nama bili v tolažbo in pomoč v tej najbridkejši žalosti ter vsem, ki so se v tako velikem številu udeležili sv. maše zadušnice v spomin pokojnemu.

Prisrčna zahvala naj velja tudi vsem, ki so nama izrazili sožalje, osebno ali pa s poslanimi sožalnimi kartami, telefonskimi klici ali pa s pismi.

Srčno ljubljeni sin, z izgubo Tvoje življenja nama je prizadeta globoka srčna vrzel, ki bo naju v žalovanju za Teboj spremljala do groba. Ponižno in vdano morava kloniti usodi tega sveta. Stopila sva v ogromno svetovno vrsto žalujočih mater, očetov, žena in otrok, ki v srčni bolesti skupno objokujemo izgubo svojih preljubljenih, ki so dali življenje v boju za domovino. Ohraniti Te hočeva v najlepšem spominu, Ti pa uživaj večno veselje in slavo pri Bogu v nebesih.

Znak smrti daleč preko oceana oznanil srcu je, zaklical: mama, moja mama, umrli jaz želim, pusti me, naj se poslovim.

Isti hip strašno je zagrmelo, moje srce je skoraj okamenelo; polnoč mi sanje je končala, a resnica bridka je postala.

To strašen meč je bolečin, ko starše zapusti edini sin, v cvetju svojih mladih let, na tuji zemlji mora umreti.

Zatonil veselja solnce je dan, bodočnost razgrinja zastor temen; se joka srce, otožno vzdihuje, po Tebi Edward, silno žaluje.

Načrte lepe si skrbno koval, učenju pozor vsa leta si dal; oddih Tvoj le glasba je bila, veselje srca je Tebi polnila.

Čvrst, zdrav in poln radosti odšel si v morje bridkosti, v boj za obstoj naše svobode, čast domovine, junakov zvestobe, omagala bi v obupu trpljenja.

V divjem viharju vojne pehote, kjer se vršijo največje grozote, kri srčna iz Tebe je lila, zvestobe prisego je izpolnila.

Prezgodnja Tvoje je ločitev, solze srca ne sprosijo vrnitev, smrti že zapečatila je krsto, odnesla truplo v svojo vrsto.

Če vere studenec globok bi ne bil, kdo rane velike bi nama blažil? Pod težo križa, gorja življenja, zdaj lepše življenje bo Tvoje.

Bog blagoslovi Tvojo gomilo, duši uživati daj večno plačilo, naj angelški zbor pesem zapoje, zdaj lepše življenje bo Tvoje.

Kako kruta si bojna poljana, kri v potokih požirala zemljana, rcpaš srečo vsega sveta, kdaj bo konec tega gorja?

Zalujoča ostala:

ANTON IN ALOJZIJA KUŽNIK, starši

Cleveland, O., 12. dec. 1944.

PET LET POZNEJE

LOJZÉ JERANČIČ

(Iz dnevnika odpuščenega kaznjenca)

(Nadaljevanje)

"Fanči!" sem se ozrl, jo prijel za roki in jo rahlo potegnil na sedež poleg sebe.

"Danes ni prijateljice!" sem opomnil in jo hvaležno pogledal.

"Zadnjič je prišla nepričakovano. Sicer pa vam radi nje ni treba biti v zadregi!"

"Bila je z njo še neka druga!"

"Pastiva to; danes sva sama!" Rekla je in se pomaknila bliže meni. Tedaj sem ji položil cel zavitek medene vsebine v naročje. Začela se je pravcavo pojedina bonbonov. Prav po otročje sva se pitala z njimi in pospravila vse do zadnjega. Po predstavi sem šel z njo do tam, kakor zadnjič. Zatvornice so bile spuščene, ker je baš vozil neki tovorni vlak na postajo. Bila je dolga vrsta praznih voz, ki so jih pripregli na raznih postajah in jih zapeljali v Ljubljano. Stala sva tam in gledala močno kolesje, ki je gladko drčalo po tiru.

"Ali se radi vozite po železnici?" sem vprašal.

"Zelo rada potujem," je odgovorila in dostavila: "Za Veliko noč se pridružite, pa se popejlmo skupaj; s Fanči sva namenjeni v Maribor!"

"Kateri dan se odpravite?"

"Na veliki četrtek, petek ali soboto. V teh dneh sem prosta službe in Fanči tudi. Na velikonočno nedeljo in ponedeljek pa morava biti obe zopet na mestu."

"Žal, da sem jaz baš ob navedenih dneh, ko sta vedve prosti, najbolj zaposlen in niti pol ure ne bi mogel zapustiti trgovine. Nedelja in ponedeljek pa sta zopet moja, pa z Vama ni ničesar. Preklemana smola!"

"Res, škoda!" je menila o tožno.

Dne 14. in 15. marca se zopet nisva videla. 16. pa je bila nedelja, prekrasen zgodnje-pomladanski dan. Sneg je bil že pred par dnevi skopnel in na spočito zemljo je lila blagodejna solnčna toplota. Tu pa tam po senčnatih kotih je še blestelo na pajčevine nanizano nežno ivje. Solnce se je pomikalo vedno više in više in božalo s svo-

jimi žarki rahlo pobeljena slemena streh, ki so se otajala in mokro bleščala. Sentjakovski stolp je obletavala jata golobov. Bela kreljut se je posvetila v solncu in omahnila navzdol. Po ulicah so hiteli ljudje nasmejanih obrazov, kakor da so se tudi njim otajala srca in je stopilo vanje nekaj veselega.

S Stankom sva jezdila po Dunajski cesti proti Posavju. Blizu Ježice sva krenila na poljsko pot in križarila potem med njivami približno eno uro. Vse naokoli je kraljeval nedeljski mir, le škranček je drobil visoko nad nama jutranji pozdrav solncu in drameči se prirodi. Konja sta veselo hrzala, kakor bi se z jezdecema radovala iz toplih dalj prihajajoče vesne. V daljavi pred nama so bleščale Kamniške planine take, kakor jih je ljubila Fanika. Domislil sem se in obrnil konja proti cesti. Pri artilerijski vojašnici sem razjahal, izročil konja bratu in mu naročil, naj gre v koraku dalje in me pred kinom "Tivoli" počaka. Razumel me je in storil kakor sem rekel. Jaz pa sem zavil na Vodovodno cesto. Pogledal sem na uro: natančno devet. Ravno prav, kajž ob tem času se napoti Fanči ob nedeljah v mesto. Nisem se motil. Pri štadionu sem jo ugriznil, kakor zadnjič.

Počakal sem, da se je približala. Prisrčno je bilo svidenje po dveh dneh. Povedal sem ji, da sva z bratom napravila kratak sprehod na konjih in da sem ga poslal z njima nazaj v mesto. Pri tej priliki je izrazila željo, da bi napravili v enem prihodnjih dni zgodaj jutraj izlet na Rožnik in pripomnila, da se bo pridružila tudi Fanči II, a jaz da naj pripeljem Stanka s seboj. Dasi nisem ugovarjal, vendar tega izleta nisem napravil. Razloga se ne spominjam. Prišedši pred "Tivoli" me je vprašala, če pridem popoldne k predstavi. Moral sem odkloniti, ker je bil od staršev določen družinski izlet na Dolenjsko in nisem smel izostati. Pač pa sem ji obljubil sestanek za turek, dne 18. marca. Ni bila zadovoljna.

"Ali imate v ponedeljek tudi

družinski izlet?" je dejala lokavo.

"Ne! A stvar je sledeča: moji starši ne vedo, da si napovedujeva sestanke. Kadar odhajam zvečer z doma, mislijo, da grem v opero. Ob ponedeljkih pa tega ne morejo misliti, ker je gledališče zaprto. Kako naj se pametno izgovorim?"

Ko sem izgovoril, je zavzdihnila in ni rekla ničesar. Tako je obveljalo za 18. marca. Pripomnil sem pa, da me ne bo k predstavi, ampak da jo bom počakal četrta na deseto uro zvečer, ko bo zaključila blagajno, pred kinom, nakar jo spremim proti domu. Medtem se je vrnil Stanko s konji. Zavihel sem se v sedlo in odjezdila sva v lahkem diru po Bleiweisovi cesti navzgor, krenila na Rimsko cesto, od tam čez Graben na Prule in domov.

V turek, dne 18. marca zvečer sem bil točno ob dogovorjenem času pred kinematografom. Nisem dolgo čakal. Prišla je zelo živahna volje in se takoj oklenila moje roke, nakar sva se namenila počasi v njeno smer. Ta večer je veliko govorila, radi česar nama je naglo potekal čas. Kmalu sva bila na Vodovodni cesti. Srečalo, oziroma prehitelo naju je par železničarjev. Še pred stadionom sva obstala. Prigovarjal sem ji, naj si sledeči teden izposluje prostoto, da bova šla v opero. Za drugi dan, 19. marca, sva se dogovorila, da ji pridem ob poldevatih dopoldne z vozom na Pošto, nakar se odpeljeva na Posavje. Opazil sem, da jo je moj predlog prijetno iznenadil. Nalhalo mi je stisnila roko. Takrat sem jo z naglo kretno prijel okoli pasu in se ji približal z obrazom. Zaprla je oči in nagnila glavo na stran. Poljubil sem jo na napol odprte, rahlo drhteče ustnice. Bil je prvi poljub in ona mi ga je nežno vrnila. Brez besed sva se poslovila in odšla vsak na svojo stran. Najini srca pa sta tisto noč svatovali.

Praznik sv. Jožefa. Ze prejšnji večer sem naročil hlapcu Stefanu, naj bo ob osmih zjutraj pripravljena športna dvoprega, in sicer brez vednosti staršev. Hlev in shramba za vozove sta namreč toliko oddaljena od stanovanja, da bi mogel Stefan izvršiti nalog v celoti popolnoma nemoteno. In bi ga tudi bil, če ne bi bil imel Cezar, naš najboljši konj, svojih muh. Ko se mu je namreč Stefan približal, je jel Cezar nekam nemorno stopicati in preteče je obračal glavo. Stefan ga je potrepljal po okroglih, gladkih stegnih. Zival si je to kretanje razlagala po svoje, privzdignila levo nogo in jo v neprijateljskem namenu iztegnila proti presenečenemu Stefanu, ki je ves prepaden primotovilil iz hleva in začel klicati podrejenega mu tovariša Jožefa. Ta je v nekem kotu baš povžival

svojo "vezilko" in jo zalival s solidno kapljico, ki sem mu jo bil podaril za god. Z združenimi močmi sta naposled napredovala. Naročivši jima, da ne povesta nikomur, kam sem se odpeljal, sem sedel na voz in pogljal z dvorišča.

Na Vodovodno cesto sem prispel ob navadnem času in ustavil tam, kjer sva se s Faniko drugekrat srečavala. Jedva sem obrnil, mi je že od daleč klicala "dobro jutro!" Ko je prišla vstric voza, sem ji pomagal gori. Sedla je spredaj zraven mene, nakar so konji v ostrem diru odbrcali proti Dunajski cesti in zavili na Posavje. Fanči se je stisnila k meni in ljubko zrla z živahnimi očmi v božji dan. Bilo je prelepo jutro, dete prihajajoče pomladi. Pri "Alešu" sem ustavil. Stopila sva z voza in krenila v gostilno, kjer sem naročil tople pijače. Medtem se je Fanči navduševala za izlete v zgodnjih pomladanskih jutrih.

"Ko nasuje solnce biserov po travi in gre deklška pesem preko njiv," se je pesniško izražala: "bi obstal človek sredi rosnega polja in se zagledal tako daleč, kakor gredo želje in hrepenenja!"

"Sanjareček!" sem jo podražil.

"Veste, včasih mi pride tako, da bi objela ves svet..."

Uprla je vame tako ljubezni pogled, da sem ji moral verjeti. Od "Aleša" sva se odpeljala nazaj proti mestu. Med potjo je izrazila željo, naj ustavim pri mitnici na Gosposvetski cesti, češ, da bo od tam šla peš do "Tivolija". Tako se je tudi zgodilo.

(Dalje prihodnjé)

Stars on Her Flag

Another gold star has been added to the service flag of Mrs. Alben Borgstrom, Tremonton, Utah, mother of Marine Pvt. Boyd Borgstrom, who was discharged by marine commander, when first three brothers were killed in action.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženi našli in vse, kar ono predstavlja!

First German Snow of Campaign

Snow falling on the Siegfried line for the first time this winter has not prevented the Allied armies from making rapid advances into German territory. Insert—Sgt. Sam C. McNeely, Morgantown, N. C., stands watch by his machine gun during the first snowfall to visit the First Army at Monchau, Germany.

Mali oglasi

Rada bi zvedela

za Mrs. Zajc, rojena Mana Jenko (Lovrenčková), doma iz Vrha pri Želimljah. Imam važno novico za njo od brata John Jenko. Prosim, da naj se zgasi pri Mrs. Grebenc, 1560 Clermont Rd., ali naj pokliče KE. 2788.

Lot naprodaj

poleg E. 185. ceste in La Salle gledališča. Privatno. Pokličite IV. 6312.

CLEVELAND ORCHESTRA

Eugene Goossens, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek, 14. dec., 8:30
Sobota, 16. dec., 8:30
Podana bodo dela: Bach, Brahms, Ravel, Debussy in Wagner
Severance dvorana CE. 7300

V blag spomin

ob drugi obletnici kar je umrla naša ljubljena hčerka in sestra

HELEN PONIKVAR

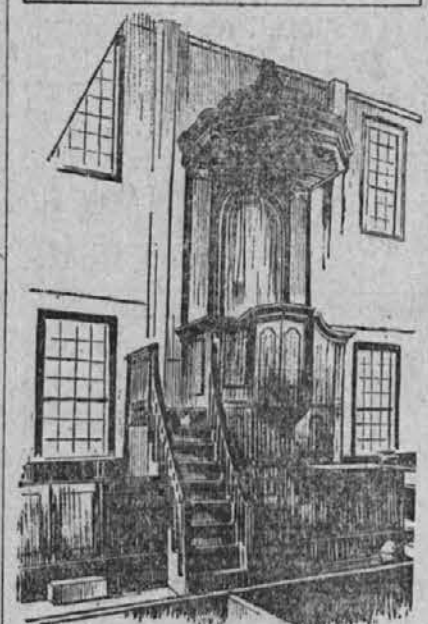
Zatisnila je svoje blage oči dne 12. dec. 1942

Draga hčerka, ljuba sestra
Večni naj Ti bo pokoj,
Mirno spavaj in počivaj,
Dokler ne pridemo za Teboj

Žalujoči starši in sestri

Cleveland, Ohio,
dne 12. decembra, 1944

Bonds Over America

WINE GLASS PULPIT

All over New England stand white churches, emblematic of Freedom of Religion. Nowhere is there a more impressive shrine than the wine glass pulpit in the Sandown, N. H., meeting house, erected about 1773. The original pews are there, too, where the congregation listened to sermons more than 170 years ago that would have brought banishment to concentration camps under Nazi domination. That's the American way; liberty for each to worship God in his own way. That is one of the reasons why our men are fighting—and one more reason why we must buy War Bonds to the limit to keep them winning.

U. S. Treasury Department

Za delavce

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKÉ ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo
Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Mali oglasi

De luxe California Redwood zimska okna, mreže in vrata

Mi jih izdelujemo. Vsa okna so zgotovljena z "weatherstripping," ki prepreči prepih.

Imate tri leta za plačati

Wynd-O-Seal Co.

KE. 3579

1236 E. 167 St.

Naprodaj

Hiša za 2 družini, 6 sob in kopalnica spodaj, 5 sob in kopalnica zgoraj. Klet pod vso hišo, en fornec, lota 40x150. Se mora takoj prodati. Nahaja se na 1439 E. 66 St. Cena \$6200. Vpraša se pri Community Center, 3769 E. 131 St., SKYline 0494, Mr. J. Vaingat. Hišo se razkaže po dogovoru.

Krojač - Slovenec

za likanje in krojaško delo. Tedenska plača \$60.00, z "overtime" do \$75.00. Stalno delo. Vpraša se na 8123 Euclid Ave.

Društvo Sv. Ane, št.

4 S. D. Z.

Predsednica, Julija Brezovar, 1173 E. 60 St.; podpredsednica, Jennie Stanonik; tajnica, Mary Bradač, 1153 E. 167 St.; zapisničarka, Genovefa Zupan; blagajničarka, Josephine Oražem, 6326 Carl Ave.; rediteljica, Mary Pristov; nadzornice, Anna Erbežnik, Jennie Suvak, Rose L. Eršte. Društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki v Clevelandu in bližnji okolici. Društvene seje so vsako drugo sredo v mesecu. Začetek ob 8. uri zvečer v Slov. nar. domu, 6417 St. Clair Ave., soba št. 1.

Društvo Ložka dolina

Odbor za leto 1944: Predsednik Frank Baraga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik Jernej Krašovec; tajnik Frank Bavec, 1097 E. 66 St., HE. 9183; zapisnikar in blagajnik John J. Leskovec, 13716 Darley Ave. nadzorni odbor: John Lokar, Charles Koman in John Mlakar.

Izvršujemo popravila na vsakovrstnih harmonikah

Dajemo pouk na harmonike po priznanih učiteljih

Charles M. Mosberger

3442 W. 63 St. — ME. 0048

VAŠI ČEVLJI

bodo zgledali kot novi, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar

16131 St. Clair Ave.

FATSO...

SNAŽILKE

Polni čas

Tedenska plača

Zglasite se na 5. nad.

EMPLOYMENT OFFICE

Wm. Taylor Son & Co.

HOTEL STATLER

ima stalna dela za

Kuhinjske poročnike

moške in ženske

Splošne snažilce

moške in ženske

Busboys (18-45)

Counterwomen

Kuhe

Pri teh delih dobite obede

in uniforme

Zglasite se v

Hotel Statler

E. 12th & EUCLID

POZOR!

Nabavite si VAŠE PIVO v zabojih pri

Tino Modic

6030 St. Clair Ave.

EN. 9691

Imamo vse znane vrste piva

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

ISČE SE RAZNASALCA

Potrebujemo dva pridna dekleta ali deklice za raznašanje "Enakopravnosti". Ako ima kateri naših naročnikov sinčka ali hčerko, ki bi bila zanesljiva in vestna pri raznašanju, prosimo, da nam sporočite. Naša telefonska številka je HE. 5311.

KUPITE VAŠA BOŽICA NA DARILA PRI

DAVID'S

ZAKAJ? KER SO NAŠE CENE NIŽJE!

Bulova ure od 24.75

Prstani z velikimi diamanti od 29.75

Moške vse-volnene obleke

vrhne suknje in zimске suknje od 24.50 naprej

David's

932-934 E. 152nd St.

(5 Points)

Poslužite se vašega kredita

\$1.25 tedensko odplačevanje

Dr. Kernovo

Angleško-Slovensko

berilo

(English Slovene Reader)

je pripravno za učenje angleščine ali slovenščine

Dobi se v naši tiskarni

Back the Attack!

BUY MORE THAN BEFORE

JUŽNI SLOVANI!

Dolžnost je naša, da moralno in materialno podpiramo osvobodilno borbo naših narodov v stari domovini.

Združeni odbor južnoslovanskih Amerikancev pred Ameriko in pred celim svetom tolmači značaj, cilje, in ideale osvobodilne borbe naših narodov.

IZVRŠITE SVOJO DOLŽNOST TAKOJ, DANES!

Poslajte svoje prispevke

ZDRUŽENEMU ODBORU JUŽNOSLOVANSKIH AMERIKANECV.

Pokažite svojemu narodu, da Vam ni težko žrtvovati nekaj dolarjev, dokler oni žrtvujejo svoja življenja.

IZPOLNITE IN POSLJITE SPODNJI KUPON:

The United Committee of South-Slavic Americans
1010 Park Avenue, New York 28, N. Y.

Ime

Naslov

prilagam \$..... za fond Združenega odbora kot "Contributing Member" istega.

Vse čeke in money-ordere izdajte na ime:

United Committee of South-Slavic Americans